«ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ **2021**

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ **Դասի պլանավորումը համագործակցական մեթոդների և ժամանակակից ՏՀՏ-ների միջոցով**

ԱՌԱՐԿԱ Հայոց եկեղեցու պատմություն

ՀԵՂԻՆԱԿ Սեդա Առաքելյան

ՄԱՐԶ Սյունիք

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ Շաղաթի միջնակարգ դպրոց

Բովանդակություն

Ներածություն____3

Գրական ակնարկ____4

Գործնական համատեքստ____7

Հետազոտության ընթացքը_______________________________________8

Տվյալների մշակում և վերլուծություն_______________________________9

Եզրակացություն____17

Գրականության ցանկ____18

Ներածություն

Կրթությունը գիտելիքների քանակ չէ,

այլ լիակատար ըմբռնումն ու հմուտ կիրառումն այն ամենի,

ինչ գիտես:
Ադոլֆ Դիստերվիգ

անհրաժեշտ է պլանավորել այպիսի դաս,որը լինի և գործիքներով համալրված,և մատչԼինում են դասաժամեր,երբ ժամանակի մեծ մասն անցնում է, օրինակ, նախորդ դասի հարցումը կատարելու կամ կշռադատման փուլում դասն ամփոփելու վրա:Արդյունքում ստացվում է,որ նոր դասի մատուցման կամ ամրապնդման փուլում այլևս ժամանակ չի լինում դասը լիարժեք մատուցելու:Այդ իսկ պատճառով ելի,և յուրաքանչյուր փուլ ունենա իրեն հատկացված կոնկրետ ժամանակ:

Հետազոտական աշխատանքի գլխավոր նպատակն է՝ դասի ճիշտ պլանավորման և ժամանակակից տեխնոլոգիաների ճիշտ ընտրության արդյունքում բարձրացնել դասի արդյունավետությունը:
Իսկ մեթոդների ճիշտ ընտրությունը կնպաստի կրթության որակի բարձրացմանը:

Հետազոտության ընթացքում կարող են լուծվել մի շարք խնդիրներ.

*1.***Կենտրոնացնել աշակերտների ուշադրությունը**
*2.***Զարգացնել լսելու հմտություն**
*3.***ՏՀՏ-գործիքների միջոցով զարգացնել նաև դիտելու և տեսածը ներկայացնելու հմտություն**
*4.***Դասապրոցեսին կմասնակցեն բոլոր աշակերտները,այդ թվում նաև ԿԱՊԿՈՒ աշակերտը:**
*5.***Աշակերտների մոտ կմեծանա նորագույն տեխնոլոգիաների միջոցով դասին ակտիվորեն մասնակցելու ցանկություն:**
*6.***Դասաժամն ամբողջությամբ կհամապատասխանի դասապլանին:**

Գրական ակնարկ

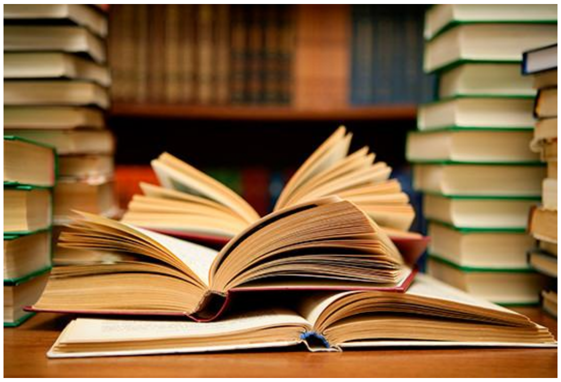

Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում դասի պլանավորումը ժամանակակից մեթոդների և ՏՀՏ-ների միջոցով:

Դասապրոցեսի ճիշտ կազմակերպելու,այն լիարժեք մատուցելու համար անհրաժեշտ է դասի հստակ պլանավորում,որը դասի արդյունավետության բարձրացման կարևոր գործոնն է:Իսկ ճիշտ պլանավորման համար անհրաժեշտ է ունենալ հստակ նպատակ և խնդիրներ:
Նպատակին հասնելու ճանապարհին պետք է կարողանալ սովորեցնե—զարգացնել—դաստիարակել:
Ուսուցիչն իր առջև պետք է դնի հստակ նպատակ և ամբողջ դասաժամի ընթացում քայլ առ քայլ իրականացնի այն.օրինակ

.նյութի ընկալումը **բոլորի** կողմի

.գիտելիքների կիրառում

.հասնել նրան,որ….

.նպաստել զարդացմանը….

.ընդհանրացնել……

.համակարգել…..

•օգնել……. և այլն:

Մեծ տեղ ԷՄեծ տեղ է հատկացվում նաև ուսուցման տաքսոնոմիաներին,որոնք նպատակ ունեն ավելի բազմազան դարձնել ուսուցումը և սովորողների մոտ տարբեր մակարդակի հմտություններ և կարողություններ զարգացնել:Հիմնականում օգտտվում են Բլումի տաքսոնոմիան:Սակայն 2021թ Բլումի աշակերտ Անդերսոնը տաքոնոմիայի մեջ որոշակի փոփոխություն կատարեց

Բլում	Անդերսոն
Գիտելիք	Հիշել
Ըմբռնում	Ըմբնել
Կիրառում	Կիրառել
Վերլուծություն	Վերլուծություն
Համադրում	Արժևորել
Արժևորում	Ստեղծել

Արդի ժամանակաշրջանում բացի դասապրոցեսի ավանդական կազմակերպումից մեծ տեղ է հատկացվում նաև ինտերակտիվ ուսուցմանը:Քանի որ աշակերտներին զբաղեցնում են սոցիալական ցանցերը և նրանք ժամանակի զգալի մասը հատկացնում են դրան,այդ իսկ պատճառով պետք է դասի պլանը հագեցած լինի նաև նորարարական մեթոդներով,ՏՀՏ առցանց գործիքներով,երեխաների մոտ հետաքրքրության և ներգրավվածության ապահովման համար:

Ուսումնառության մեթոդների օգնությամբ սովորողը ձեռք է բերում անհրաժեշտ գիտելիքներ,ձևավորում կարողությունններ և հմտություններ,իսկ գնահատման մեթոդները միտված են արժանահավատ ձևով սովորողնեևի կողմից կրթական վենջնարդյունքի ձեռքբերման չափմանը:Եվ հիմք ունենալով առարկայական պետական չափորոշիչները իր բոլոր բովանդակային բաղադրիչներով կազմվում է դասի պլան,որն ունի մի քանի կետ և յուրաքանչյուր կետում կարելի է օգտագործել համապատասխան մեթոդներ:

https://www.canva.com/—Նախապես կազմված սահիկաշար,որի միջոցով կարելի է բացատրել կամ ամփոփել դասը:Canva առցանց գործիքը բազմաֆունկցիոնալ գրաֆիկական խմբագիր է նախատեսված ցուցադրական սահիկաշարեր, տեսանյութեր, զանազան կազմեր ստեղծելու, նկարներ խմբագրելու և այլնի համար:
Canva գործիքը հնարավորություն է տալիս.

- հարթակների հետ համատեղելիություն՝ կարելի է աշխատել   Windows, IOS , Android համակարգերում

- վեբ բովանդակության ինտեգրում՝ Canva գործիքի միջավայրում կարողանում ենք հեշտորեն ինտեգրել սահիկներ Facebook-ից, Dropbox-ից, Google Drive-ից, Instagram-ից, համակարգչից, ինչպես նաև ներառել մուլտիմեդիա YouTube, Pixton, Typeform, Brandfolder, Flickr, Giphy ամպային և այլ առցանց հարթակներից
- պարզություն, եթե PowerPoint ծրագրով աշխատելիս անհրաժեշտ է որոշակի վարպետություն, ապա Canva գործիքի միջավայրում կարելի է առանց հատուկ ջանքեր գործադրելու կողմնորոշվել և ստեղծել հետաքրքիր ու դինամիկ սահիկաշարեր
- սահիկաշարերում տեղադրել ցանկացած գրաֆիկական պատկեր, ստեղծել դիագրամներ, գրաֆիկներ
- ցանկացած հղում դարձնել QR կոդ և կցել սահիկաշարին

http://www.wisemapping.com/— WiseMapping առցանց գործիքը օգտագործվում է նյութը սխեմաների միջոցով ներկայացնելու համար: Այս դասընթացում նպատակահարմար է գործիքն օգտագործել դասի պլանը սխեմատիկ ներկայացնելու համար, որի արդյունքում հնարավոր կլինի մեկ հղմամբ ներկայացնել մեկ դասի պլան ՝ դասին անհրաժեշտ բոլոր դիդակտիկ նյութերով , հղումներով և էլեկտրոնային պաշարներով:Հնարավեր է կազմել դասի պլան:

https://quizizz.com/admin—Այս ծրագրի օգնությամբ հնարավոր է իրականացնել սովորողների առցանց համաժամանակյա միավորային գնահատում:
Գործիքն օգտագործելիս սովորողները պետք է իմանան համապատասխան հարցման մուտքի կոդը: Սովորողները հարցադրումներին հետևելու են և պատասխանները նշելու են տիրույթին միացված ցանկացած գործիքի (հեռախոս,համակարգիչ,պլանշետ)օգնությամբ:
Հարցման ավարտին հնարավոր է MS Exel ֆորմատով ներբեռնել սովորողների միավորային գնահատականները:
Այս տիրույթում աշխատելիս գնահատվում է սովորողների կատարած առաջադրանքների և՛ արագությունը և՛ ճշտությունը:
Վարժություններ ստեղծելիս հնարավոր է կազմել հարցադրումներ բազմակի ընտրանք ձևաչափով: Հարցերի հաջորդականությունը խառնվում է համակարգի միջոցով:

https://miro.com/app/dashboard/-

Այս տարածքում տեղադրված բոլոր առարկաները կարող են խմբագրվել ինչպես այն ստեղծողի, այնպես էլ դրան հասանելիություն ունեցող ցանկացած այլ անձի կողմից: Անհրաժեշտության դեպքում, հնարավոր է տիրույթ մուտքագրել բոլոր ցանկացողներին և աշխատել համատեղ:
Miro- ն ինտերակտիվ գրատախտակ է, որը հնարավորություն է տալիս ստեղծել անվերջ առցանց գրատախտակներ իրական ժամանակում թիմային աշխատանքի համար, պատրաստել բովանդակային ինտերակտիվ դասեր: Այն մուտքի հնարավորություն ունի աշխարհի ցանկացած կետից: Miro-ն ուսումը ինտերակտիվ դարձնելու լավագույն միջոցներից մեկն է:

Այս գործիքի միջոցով հնարավոր է առաջադրանքներ տալ, հարցում անցկացնել և կատարել այլ գործողություններ, ինչպես նաև օգտագործել այն վեբինարների ընթացքում՝ որպես էլեկտրոնային գրատախտակ:
https://learningapps.org/—Learningapps.org կայքի հնարավորություններով պատրաստած էլեկտրոնային ուսումնական ռեսուրսները ուսումնական գործընթացում կարելի է օգտագործել ներքոհիշյալ նպատակներով.

- Խթանում կազմակերպելու,
- Մատուցվող ուսումնական նյութը ամրապնդելու,
- Խաղալով՝ իրենց սխալների հիման վրա, նյութը յուրացնելու,
- Դասին անդրադարձ կատարելու,
- Տնային առաջադրանքներ հանձնարարելու համար
- Ախտորոշիչ, ընթացիկ գնահատում իրականացնելու համար:

https://edpuzzle.com/media/617e3f6dd5d29c413682df2a-Edpuzzle գործիքն օգտագործվում է առցանց տեսահոլովակների մոնտաժ և խմբագրում իրականացնելու, «հարստացնելու» և ուսումնական նյութեր ստեծելու համար: Այս տիրույթում աշխատելու համար, հնարավոր է նաև փոփոխել տեսահոլովակը, եթե կա համապատասխան հղումը: Այս գործիքը նպատակահարմար է օգտագօրծել «շրջված դասարան» մեթոդի կիրառման ժամանակ «հարստացված հոլովակներ» պատրաստելու համար:

Գործնական համատեքստ

Այս հետազոտական աշխատանքի համար նախատեսված փործարարական դասերն անց եմ կացրել Սյունիքի մարզի Շաղաթի միջնակարգ դպրոցում,որտեղ դասավանդում եմ «Հայոց եկեղեցու պատմություն» և «Հասարակագիտություն» առարկաները:
Փորցարարական դասերը կիրառել եմ 5-րդ,6-րդ դասարաններում «Հայոց եկեղեցու պատմություն» և 8-րդ դասարանում «Հասարակագիտություն» առարկաներից:

Բոլոր դասերին էլ կիրառել եմ ՏՀՏ-գործիքներ,դասաժամն ավելի հետաքրքիր,իսկ դասերն ավելի բովանդակալից դարձնելու համար:Առցանց գործիքների օգտագործումոն նպատակ եմ ունեցել դասին ներգրավել բացառապես բոլոր աշակերտներին:Իրենց մասնակցությունն են ունեցել նաև ԿԱՊԿՈՒ աշակերտները(5-րդ դասարան):
Դպրոցն ունի համապատասխան գույք և տեխնիկա նմանատիպ դասընթացներն առավել արդյունավետ կազմակերպելու համար:

Հետազոտության ընթացք

Փորձարարական դասի պլան 1

https://app.wisemapping.com/c/maps/1223196/public

Փորձարարական դասի պլան2

https://app.wisemapping.com/c/maps/1223739/public

Փորձարարական դասի պլան3

https://miro.com/app/board/o9J_lk_gmXw=/?invite_link_id=919685884263

Փորձարարական դասի վերլուծություն 1

Դասարան՝ 5-րդ
Առարկա՝Հայոց եկեղեցու պատմություն
Թեմա՝ Հայաստանն Աստվածաշնչում
Դասի տիպը՝Համակցված

Այսօր փորցարարական դաս եմ անցկացրել «Հայոց եկեղեցու պատմություն»առարկայից:Դասալսումն իրականացրել է ուսմասվար՝Մ.Մուսաթյանը:

Դասի պլանը ներկայացրել եմ **«WiseMapping»**առցանց գործիքի օգնությամբ:**Խթանման** փուլում օգտագործվել է **«Edpuzzele»** arcanc գործիքը,որի միջոցով աշակերտները և վերհիշեցին հանձնարարված դասը և պատասխանեցին դասի վերաբերյալ տրվող հարցերին:**Իմաստի ընկալման փուլում** օգտագործվել է **«Canva»**գործիքը,որպես նոր նյութը ներկայացնելու մեթոդ:**Կշռադատման** փուլում կիրառվեց**«Learningapps»**առցանց գործիքը,որի միջոցով ամրապնդվեց նոր մատուցված դասը:Այնուհետև կատարվեց անդրադարձ և տնային առաջադրանքների հանձնարարում:

Ինչ հաջողություններ ունեցա.

- Դասը հագեցած էր ՏՀՏ-առցանց գործիքներով,որոնց միջոցով դասապրոցեսը դարձավ ավելի համալրված և հետաքրքիր:
- Դասապրոցեսին մեծ հետաքրքրությամբ մասնակցեցին նաև ԿԱՊԿՈՒ երեխաները:
- Դասի վերջում աշակերտները խնդրեցին նմանատիպ մեկ այլ դաս կազմակերպել:

Ինչ թերացումներ ունեցա

- Դասն անցավ ըստ պլանավորածի,սակայն վերջում 5 րոպե ավելացավ:Ճիշտ է ,ես այն օգտագործեցի անդրադարձ փուլում և կատարեցի նաև նախորդ դասերի ամփոփում,սակայն

եթե ունենայի նախապես կազմած «Quizziz»,որպես «պահեստային մեթոդ» կկիրառեյի այն որպես հայտորոշիչ մեթոդ:

- Գնահատման համար չէի կազմել սանդղակ:

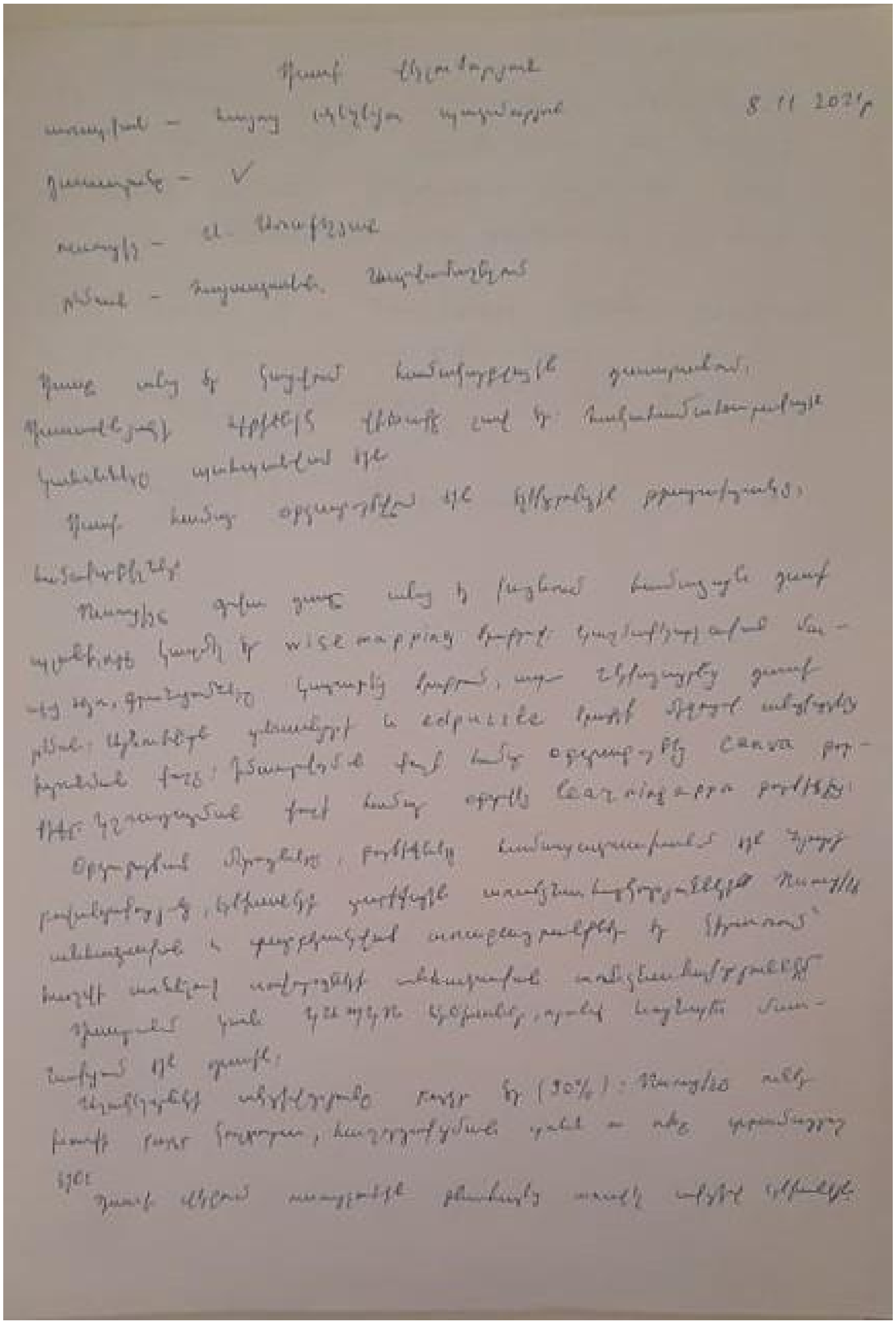

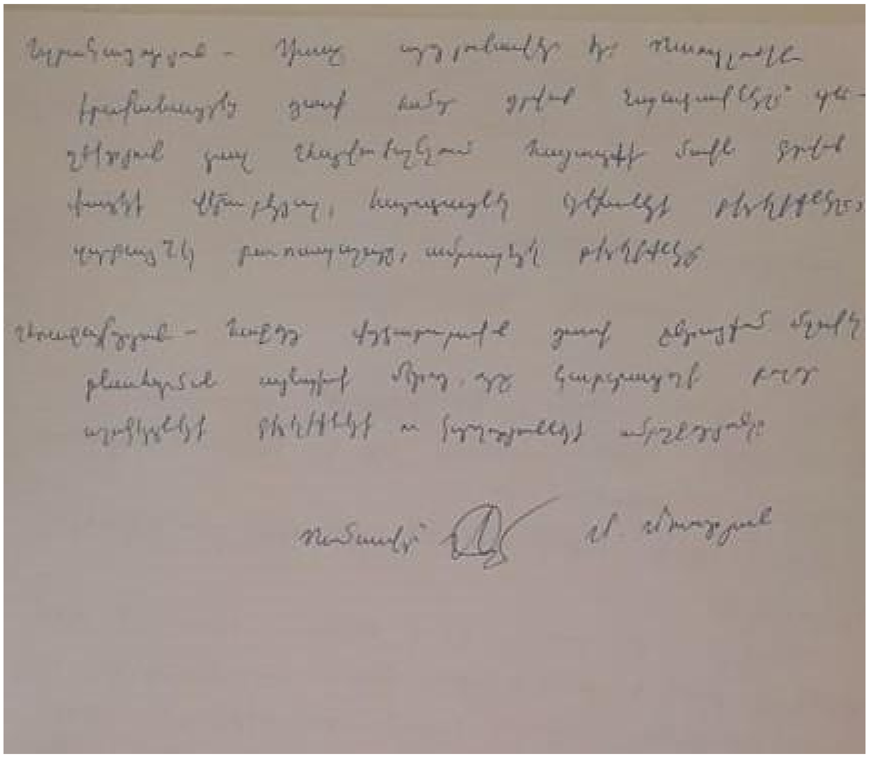

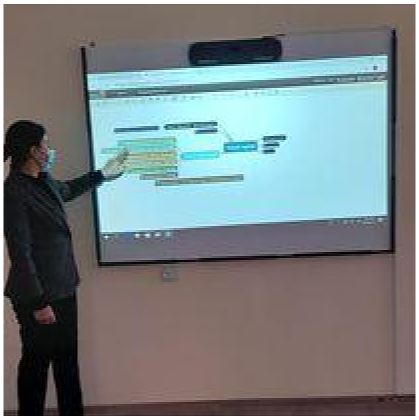

Canva

Փործարարական դասի վերլուծություն 2

Դասարան՝6-րդ
Առարկա՝Հայոց եկեղեցու պատմություն
Թեմա՝Հայ Առաքելական եկեղեցու 7 խորհուրդները

Փործարարական երկրորդ դասս անց եմ կացրել «Հայոց եկեղեցու պատմություն» առարկայից 6-րդ դասարանում:**Դասի պլանը** ներկայացրել եմ «Wisemapping» արցանց գործիքի միջովով:**Խթանման փուլում** օգտագործել եմ Learningapps առցանց գործիքը,որպեսզի աշակերտները հարցերի միջոցով վերհիշեն հանձնարարված թեման:**Իմաստի ընկալման փուլի** ժամանակ երեխաներին բաժանելլ եմ **հայտորոշիչ թեստ(նախաթեստ)**,որի միջոցով ստուգվել են աշակերտների նախնական գիտելիքներն իրենց դեռևս չուսումնասիրած թեմաների վերաբերյալ: Թեստերի լրացնելուց հետո բացատրվել է նոր դասը Miro գործիքի

միջոցով:**Կշռադատման փուլում** օգտագործվել է Canva գործիքը:Այնուհետև կատարվեց անդրադարձ ու պատասխանի միջոցով,հասկանալու համար,թե որքանով ընկալվեց թեման:Գնահատման համար կազմվել էր աղյուսակ,որտեղ դասի ընթացում կատարել եմ նշումներ (+,-)-ի տեսքով և ըստ այդմ գանահատել աշակերտներին:

Դասի ուժեղ կողմն այն է,որ դասին մասնակցում են բոլորը:
Կիրառվող ՏՀՏ-գործիքները մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում աշակերտների մոտ:

Խնդիրը կայանում է նրանում,որ աշակերտներից ոմանք կարծում են,որ այս դասապրոցեսները խաղեր են:

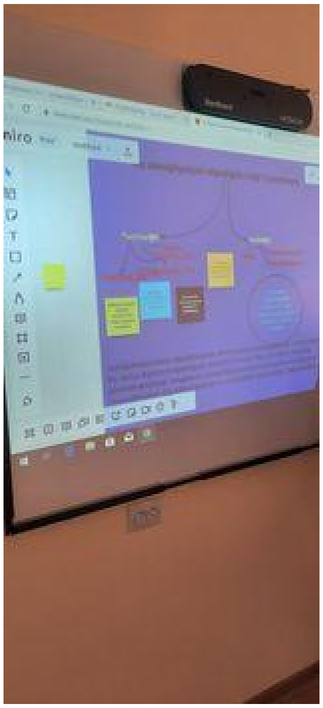 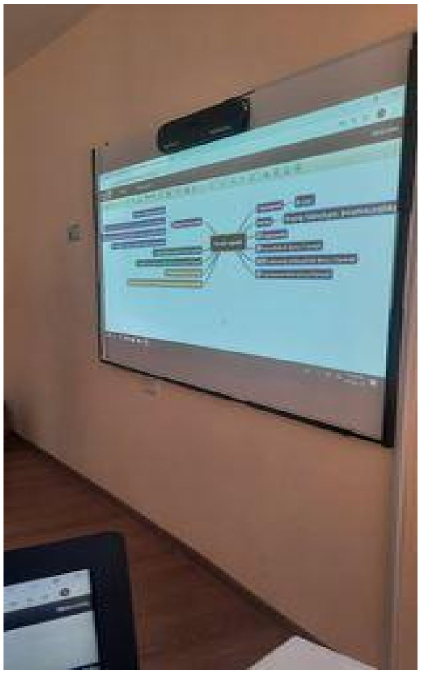

Փորձարարական դասի վերլուծություն 3

Դասարան-8-րդ
Թեմա -Ընտանիք
Առարկա-«Հասարակագիտությու»

Երրորդ փորձարարական դասն անց եմ կացրել «Հասարակագիտություն» առարկայից:Դասը լսում էր ուսմասվար Մ.Մուսաթյանը:
Դասի պլանը կազմած էր Miro + Wisemapping առցանց գործիքների միջոցով:**Խթանման փուլում Miro** գործիքի միջոցով կատարվեց գործնական աշխատանք: **Իմաստի ընկալման փուլում** օգտագործեցի Canva և **Miro** գործիքների միջոցով ներկայացրեցի «Ընտանիք»թեման:**Կշռադատման փուլում** կիրառեցի Quizziz առցանց գործիքը,որի միջոցով և ամփոփեցի թեման և կատարեցի գնահատում:

Ի՞նչ հաջողություններ ունեցա

▪Աշակերտները հետաքրքրություն ցուցաբերեցին ՏՀՏ գոծիքներով աշխատելիս:

▪Նրանքն բավականին բարձր ակտիվություն ցուցաբերեցին:

▪Քանի որ թեման էլ հետաքրքիր էր,նամանավանդ սահիկաշարով ներկայացնելիս,աշակերտների մոտ նկատվեց նաև բարձր ոգևորություն:

Ի՞նչ թերացումներ ունեցա

▪Առաջին հայացքից երևում էր,թե երեխաները բավական ակտիվ են,բայց կային

աշակերտներ,որոնք կարելի է ասել գրեթե հետաքրքրված չէին նոր տեխնոլոգիաներով:Դասի ընթացքում իմ ցուցաբերած ջանքերը,որ նրանք էլ ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերեն գրեթե անցան ապարդյուն(երբ ուշադրությունս մեկ այլ աշակերտի վրա էր լինում,նրանք նորից անուշադիր էին):Պետք է կազմել այնպիսի պլան,որի միջոցով դասապրոցեսին մասնակցեն բոլոր աշակերտները:

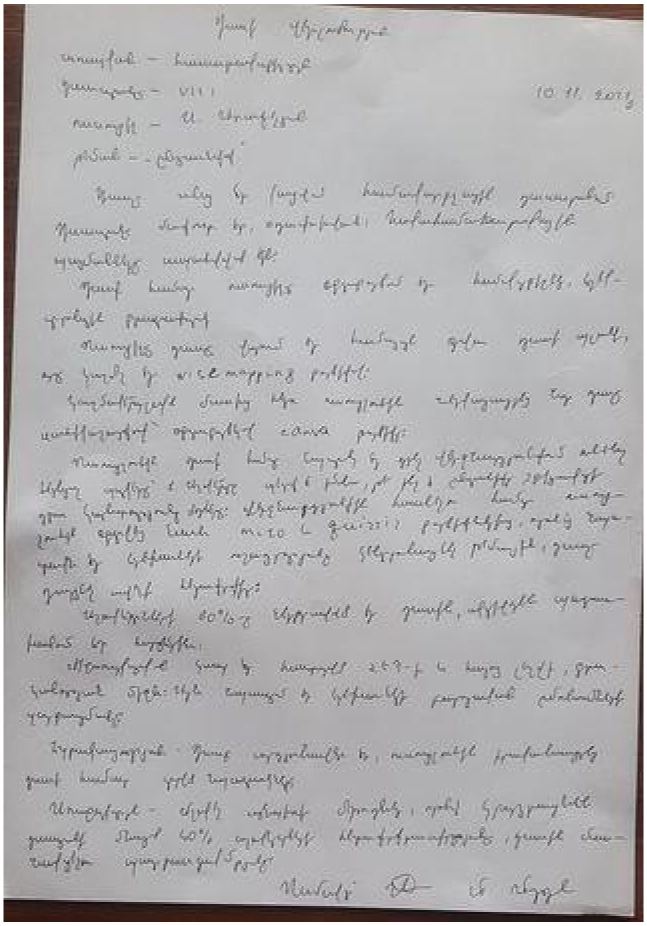

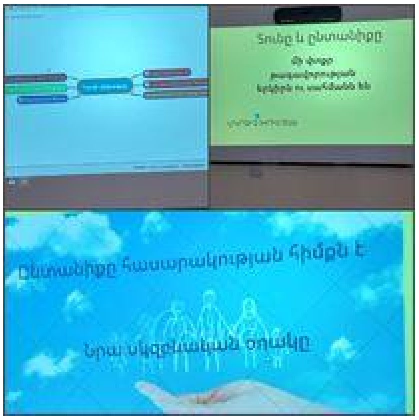
Տունը և ընտանիքը
Ընտանիքը հասարակության հիմքն է
Նրա սկզբնական օղակը

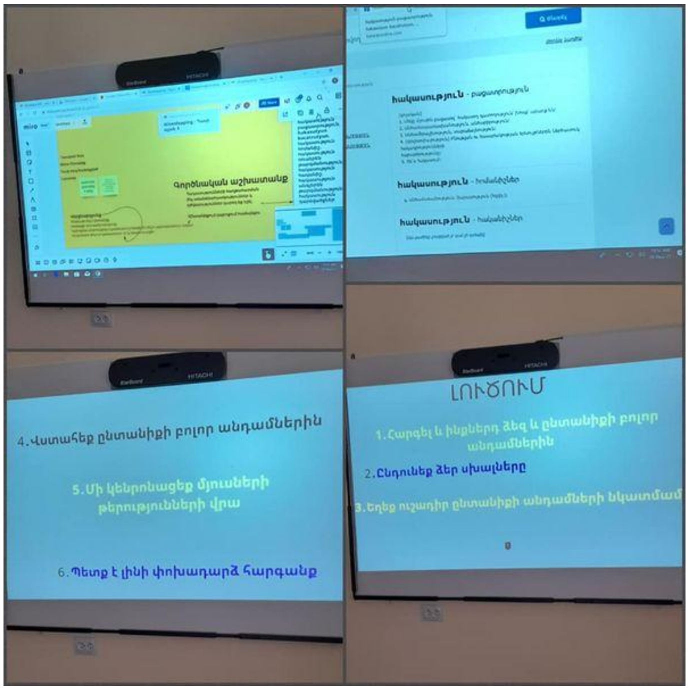
Գործնական աշխատանք
4.Վստահեք ընտանիքի բոլոր անդամներին
5.Մի կենտրոնացեք մյուսների թերությունների վրա
6.Պետք է լինի փոխադարձ հարգանք
ԼՈՒԾՈՒՄ
1.Հարգել և ինքներդ ձեզ և ընտանիքի բոլոր անդամներին
2.Ընդունեք ձեր սխալները
3.Եղեք ուշադիր ընտանիքի անդամների նկատմամ

26
Quizizz

Տվյալների վերլուծություն

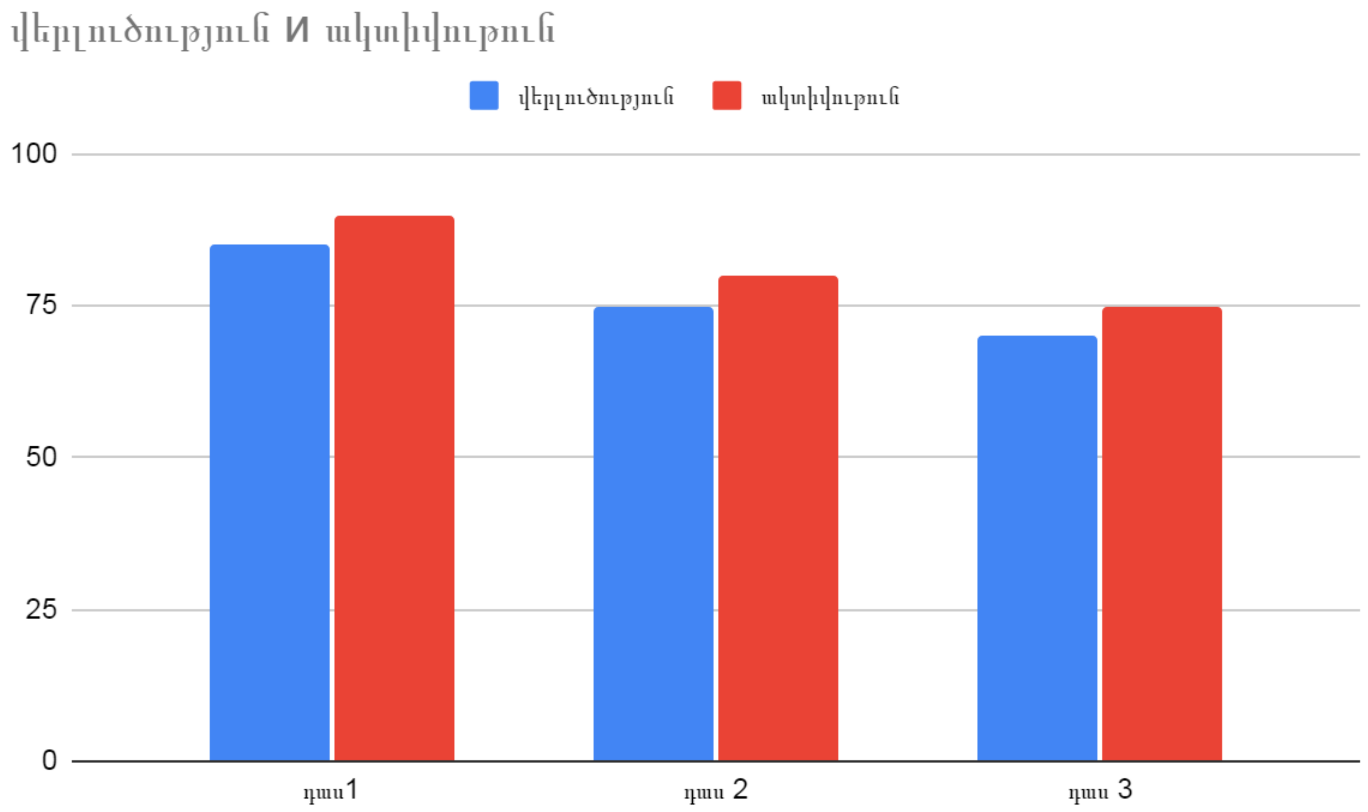

Եզրակացություն

Նախ կարևոր եմ համարում նշել,որ այս կրթական գործընթացն առաջին հերթին զարգացրեց մեր՝ուսուցիչներիս հմտությունները:
Այնուհետև օգտագործելով բոլոր այս նորարարական տեխնոլոգիաները՝ կարողացա արդյունավետ դարձնել դասապրոցեսը՝որոշ չափով լուծելով նաև իմ առջև դրված խնդիրները.

.Դասի ժամանակ աշակերտներն ուշադիր էին
.Կարողանում էին ընկալել ցուցադրած նյութն ու վերարտադրել՝ հիմնավորելով իրենց տեսածը:
.Դասապրոցեսին մասնակցում էին բոլոր աշակերտները,ներառյալ ԿԱՊԿՈՒ աշակերտները(5-րդ դասարան)
.Աշակերտները ցանկություն հայտնեցին մասնակցել նաև նորագույն տեխնոլոգիաներով հագեցած նմանատիպ այլ դասերի
.Ժամանակի առումով դասաժամը համապատասխանեց դասապրոցեսին:

Հնարավոր է՝ավելի երկար ժամանակ լինելու դեպքում,այս հետազոտության արդյունքն ավելի տպավորիչ լիներ:

Սակայն այժմ ունեմ իմ առջև դրված այլ նպատակներ ձեռք բերած գիտելիքներս,կարողություններս ավելի զարգացնել,իմտանալ ՏՀՏ-գործիքները կիրառելու գործում և նպաստել դասապրոցեսի լիարժեք իրագործմանը:

Գրականության ցանկ

1.ՀՀ ԿԳՆ Երևանի փիվ 198 ավագ դպրոցի տնօրեն Արտաշես Թորոսյան—Նպատակի ընտրություն դասը պլանավորելիս

2.Ֆրիդրիխ Էբերտ հիմադրամ,Հայաստան 2020թ—Ուսուցման արդյունավետ հնարներ

3.Մասնագիտական զարգացում—Ուսումնառության մեթոդներ